

REFERAT Formannskapet 2019-2023 d. 02-03-2022

Møtedato Onsdag d. 02. marts 2022 kl. 13:00

Møtested Bystyresalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Godkjenning av protokoller fra formannskapetets møter 26.01.22, 02.02.22 og 09.02.22.....	4
Utbyggingsavtale Hamrevann delfelt 1A & 1B, endelig vedtak.....	6
Boliger for alle - boligsosiale hensyn i reguleringsarbeidet.....	13
Rullering av handlingsplan til Strategisk næringsplan.....	21

Sak 2022000044-27: Møtedokumenter

Vedlegg

UBC presentasjon

KPA - Senterutvikling og boligpolitikk - orientering FORMANNSKAPET 2.3.22

Saksliste Formannskapet 02.03.22

Komplett innkalling Formannskapet 02.03.22

Sak 24/22: Godkjenning av protokoller fra formannskapets møter 26.01.22, 02.02.22 og 09.02.22

Vedlegg

Protokoll Formannskapet 09.02.2022

Protokoll Formannskapet 02.02.2022

Protokoll Formannskapet 26.01.2022

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2022000044
Saksbehandler Anne-Lise H Aabø

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	02.03.2022	24/22

GODKJENNING AV PROTOKOLLER FRA FORMANNSKAPETS MØTER 26.01.22, 02.02.22 OG 09.02.22

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 02.03.2022 SAK 24/22

Formannskapets vedtak:

1. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 26.01.22.
2. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 02.02.22.
3. Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 09.02.22.
(Enst.)

04.03.2022

Sak 25/22: Utbyggingsavtale Hamrevann delfelt 1A & 1B, endelig vedtak.

Vedlegg

Vedtak NÆR, 15022022, Sak 11/22, Utbyggingsavtale Hamrevann delfelt 1A & 1B, endelig vedtak.

Forslag til utbyggingsavtale signert 011221

Forliksavtale Hamrevannåsen 1A og 1B 27.01.2022

Uttalelse til offentlig ettersyn av utbyggingsavtale for Hamrevann felt 1A og 1B i Kristiansand kommune

VS_20_22209-5 - Offentlig ettersyn av utbyggingsavtale for Hamrevann del felt 1A og 1B..msg

Hamrevann -referansenummer 2020097433 .msg

Offentlig ettersyn av utbyggingsavtale for Hamrevann del felt 1A og 1B - Kristiansand kommune

Utbyggingsavtale for Hamrevann - felt 1A og 1B - høring og offentlig ettersyn 1887678_10_0.DOCX

Referat møte utbyggingsavtale Hamrevann delfelt 1A og 1B.docx

Dato 20. januar 2022
Saksnr.: 2020097433-18
Saksbehandler Kay Christian Jørgensen
Godkjent av Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Formannskapet
Nærings- og eierskapsutvalget

Møtedato

02.03.2022
15.02.2022

Utbyggingsavtale Hamrevann delfelt 1A & 1B, endelig vedtak.

Forslag til vedtak

[Formannskapet vedtar forslag til utbyggingsavtale for Hamrevann delfelt 1A og 1 B datert 01.12.2021.](#)

Sammendrag

Detaljregulering for Hamrevann delfelt 1A og 1B ble vedtatt av bystyret i Kristiansand 11.12.2019 og endelig stadfestet 05.06.2020. Reguleringsplanen er delfelt av kommunedelplan for Hamrevann vedtatt 01.06.2016. Reguleringsplanen legger til rette for bygging av ca. 300 boliger i form av småhusbebyggelse i tun.

Det er gjennomført drøftelser for inngåelse av utbyggingsavtale iht gjeldende utbyggingspolitikk. Utbygger er ansvarlig for at arealene innenfor utbyggingsområdet planlegges og opparbeides i samsvar med de vedtatte planer. Kommunen vil etter at utbyggingen er gjennomført overta offentlig infrastruktur til drift og vedlikehold.

Forslag til utbyggingsavtale følger vedtatt utbyggingspolitikk og viser særskilt hvordan utbyggingsområdets rekkefølgekrav til etablering av shuttlebuss fra området ut til kollektivknutepunkt er tenkt løst jfr. reguleringsplanens rekkefølgebestemmelse 6.1 d) *Før det gis rammetillatelse. Eller tillatelse iht. ett-trinnsøknad, skal det etableres tilslutningsbuss til eksisterende kollektivtilbud til/fra sentralt kryss i byggeområde 1A/1B*

Vedlegg:

Forslag til utbyggingsavtale signert 011221

Uttalelse til offentlig ettersyn av utbyggingsavtale for Hamrevann felt 1A og 1B i Kristiansand kommune

Forliksavtale Hamrevannåsen 1A og 1B 27.01.2022

VS_20_22209-5 - Offentlig ettersyn av utbyggingsavtale for Hamrevann del felt 1A og 1B..msg

Hamrevann -referansenummer 2020097433 .msg

Offentlig ettersyn av utbyggingsavtale for Hamrevann del felt 1A og 1B - Kristiansand kommune

Utbyggingsavtale for Hamrevann - felt 1A og 1B - høring og offentlig ettersyn 1887678_10_0.DOCX

Referat møte utbyggingsavtale Hamrevann delfelt 1A og 1B.docx

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Hamrevannområdet ble første gang vedtatt som et fremtidig boligområde i regionalplan for Kristiansandsregionen 2011 – 2050. Hamrevann ble så tatt inn i kommuneplanen ved revisjonen i 2011. Kommunedelplanen for Hamrevann ble vedtatt i 2016.

Planarbeidet for detaljregulering Hamrevann delfelt 1A og 1B, startet feb. 2019. Til planforslaget ble det varslet innsigelse fra Fylkesmannen på flere forhold. Planforslaget for detaljregulering delfelt 1A og 1B ble vedtatt i bystyret den 11.12.2019. Fylkesmannen bestred kommunens anførsel om ikke å ta innsigelsen til følge og saken ble sendt til mekling den 20.04.2020.

I forbindelse med meklingen som ble gjennomført, fremmet utbygger ett forslag til rekkefølgebestemmelse § 6.1. Etter mekling med forslag til nye rekkefølgebestemmelser oppnås det enighet. Innsigelsen frafaller, og planen ble endelig rettskraftig den 05.06.2020. Høsten 2020 ble det startet forhandlinger om utbyggingsavtale for området.

Avtaleforslaget som er framforhandlet er i tråd med vedtatt reguleringsplan og i henhold til gjeldende politikk.

Ifm drøftelsene ble det fra utbygger stilt spørsmål til gyldighet av planens rekkefølgekrav 6.1d. Dette etter en drøftelse knyttet til kvalitet/innhold av bestemmelsen.

Administrasjonen spurte om utbygger reiste spørsmål til gyldighet av rekkefølgekravet eller til framforhandlet løsning. Utbygger besvarte dette med oversendelse den 26.11.2021

Administrasjonen har på bakgrunn av det som er framkommet i drøftelsene med utbygger foretatt en vurdering av bestemmelsen, herunder løsning drøftet i avtalen. Dette fremgår av kommuneadvokatens vurdering.

Ifm. sak for utsendelse av avtale på høring er kommuneadvokatens vurdering tatt inn i saksframlegget.

Ifm. utsendelse til offentlig ettersyn fattet Næring- og eierskapsutvalget følgende vedtak:

- *Forslag til utbyggingsavtale datert 01.12.2021 legges ut på offentlig ettersyn og høring.*
- *Kommunens tilbud om avtale vurderes etter offentlig ettersyn og høring. Spesielt er det to forhold som skal vurderes i høringsrunden:*
 1. *Fylkeskommunen skal i høringsrunden bekrefte detaljer til løsning av rekkefølgekrav om shuttlebuss. Herunder også spørsmål om kostnads/garantistillelse for skissert løsning.*
 2. *Statsforvalteren skal vurdere:*
 - *Gyldighet av fastsatt rekkefølgekrav 6.1 d) i Detaljregulering Hamrevann delfelt 1A og 1B.*
 - *Protokolltilførsel og vilkår om at; «Kollektivtilbudet skal sikres i utbyggingsavtale med tilhørende garanti for min. 10 år. Driftsdager avklares nærmere med Agder Fylkeskommune».*

Det kom inn 4 innspill til avtaleforslaget, disse er kommentert i saksfremstillingen. Det er også avholdt ett møte med statsforvalteren og fylkeskommunen i høringsperioden.

Etter møtet er underlag fra møte og høringsuttalelser oversendt utbygger for deres tilbakemelding. Utbygger har avgitt tilbakemelding på innspillene samt tilbudt kommunen inngåelse av en forliksavtale der de fraskriver retten til å fremme krav knyttet til

rekkefølgekravet 6. 1. d i reguleringsplanen og bestemmelsene i utbyggingsavtalen som knytter seg til oppfyllelsen av dette kravet.

Administrasjonen har vurdert underlaget og gir sin tilslutning til inngåelse av forslag til utbyggingsavtale og forliksavtale. Avtalene følger saken og underskrives etter at formannskapet har fattet sitt vedtak.

Utbyggingsprogram

Området Hamrevann delfelt 1A og 1B er lagt inn i gjeldende utbyggingsprogram 2022-2025. Tidligere utbyggingsprogram har innarbeidet en oppstart av utbyggingsområdet. Det er lagt inn en forutsetning i forhold til oppstart om at utbyggingen skal være uten kostnader for kommunen.

Utbyggingspolitikk

Kommunens vedtatte utbyggingspolitikk er lagt til grunn for drøftelsene og utbyggingsavtalen som er framforhandlet. Utbygger er gjort kjent med sin forpliktelse til å sikre seg rettigheter til de arealene som skal bygges ut eller er nødvendig for utbyggingen.

Avgrensning av avtalen

Utbyggingsavtalen omfatter reguleringsplanområdet med unntak av turstier ut fra området mot sørøst, som skal opparbeides av utbygger. I tillegg omfatter avtalen rekkefølgekrav til VA utbedring utenfor området og etablering av tilslutningsbuss til eksisterende kollektivtilbud i Lauvåsen.

Overføring av areal

Utbygger er orientert om hvilke typer arealer som etter utbyggingen skal overføres hefte- og vederlagsfritt til kommunen. For arealene som ikke eies av utbygger har grunneierne signert tiltredelseserklæring. Det er utarbeidet foreløpig overtakelseskart i henhold til gjeldende reguleringsplan.

Gjennomføring og økonomiske konsekvenser

Utbygger er ansvarlig for at arealer innenfor angitt planområde skal planlegges og opparbeides i samsvar med vedtatt plan for området. Samtlige rekkefølgekrav skal løses av utbygger i tråd med reguleringsplanen. Området er planlagt utbygd i seks faser. Framdriften for de ulike fasene er avklart i forslag til avtale. Utbygger betaler bidrag til kommunen for offentlige anlegg definert i rekkefølgekrav 6.2 h og i. Bidraget er satt til totalt 2 500 000 kr

Garanti

I henhold til standard politikk er det forutsatt bankgarantistillelse for opparbeidelse av offentlige anlegg. I denne avtalen stilles det også garanti for rekkefølgekrav 6.1 d) Om tilslutningsbuss til området. Slike garantier skal foreligge før det kan gis igangsettingstillatelse til de ulike fasene i utbyggingen. Partene er enige om garantistillelsen.

Klima- og miljøkonsekvenser

Utbyggingsavtalen følger opp og legger til rette for realisering av foreslått utbygging i detaljreguleringsplanen for Hamrevann delfelt 1A og 1B. Klima og miljøkonsekvensene fremgår av reguleringsplanen. Utbyggingsavtalen vurderes å ikke påvirke klima- og miljøkonsekvensene utover dette.

Uttalelse fra rådene (Seniorrådet, Rådet for funksjonshemmede, Studentrådet og Ungdommens bystyre)

Avtaleutkastet har vært på høring til rådene ved offentlig ettersyn. Det har ikke kommet merknader til avtaleforslaget.

Barn og unges interesser

Avtaleforslaget følger opp løsninger i foreslått reguleringsplan. Det vurderes at barn og unges interesser er godt ivaretatt i avtalen, ved at utbyggingsavtalen legger opp til en inndeling i faser, hvor det definert hvilken grønn og teknisk infrastruktur som skal være opparbeidet i de ulike fasene, før det gis brukstillatelse til boligbebyggelse. Dette sikrer ferdigstilling av de enkelte områdene i planen før tilhørende boligbebyggelse tas i bruk.

Etter høring

Avtaleforslaget har vært på høring i perioden 17.12.2021 -17.01.2022, det kom i høringsperioden 4 innspill til avtaleforslaget.

Statsforvalteren i Agder:

«I meklingen den 26.05.2020 la Statsforvalteren til grunn at tilbudet om shuttlebuss kom fra utbygger selv. Statsforvalteren uttrykte i meklingen tvil om den praktiske gjennomførbarheten, og gyldigheten av en slik rekkefølgebestemmelse, og tok derfor et forbehold om gjennomgang av denne. Etter kommunens vedtak av planen, har ikke Statsforvalteren foretatt en slik gjennomgang.

Nå som rekkefølgekravet har blitt aktualisert i forbindelse med inngåelse av utbyggingsavtale, har Statsforvalteren hatt en intern diskusjon om hvorvidt rekkefølgekravet kan anses som gyldig. Rettskildebildet på området gir ikke noe klart svar, herunder foreligger ingen klar rettspraksis som er dekkende for dette tilfellet. På denne bakgrunn er Statsforvalteren fortsatt usikker på hvorvidt aktuelle rekkefølgebestemmelsen kan anses som gyldig, og vi følger i hovedsak kommuneadvokatens argumentasjon fremkommet i drøftingsmøte den 12.01.2022.

Statsforvalteren vil likevel minne om at tilbudet om shuttlebuss kom fra utbygger selv, for å løse en innsigelse grunnlagt i manglende kollektivtilbud, og vi understreker at dette var en avgjørende forutsetning for at det ble oppnådd enighet i meklingen».

Kommentar fra utbygger: Hamrevannåsen AS ønsker ikke å bestride gyldigheten av rekkefølgekravet om shuttlebuss i forbindelse med utbyggingsavtalen og har derfor signert avtalen der dette inngår i garantistillelsen, uten forbehold. Dette har Hamrevannåsen også bekreftet muntlig i prosessen mot sluttforhandlinger og i egen e-post fra Atle Berentsen i e-post 26.11.2021, etter forhandlingsmøtet 16.11.2021. Det medfører derfor ikke riktighet at utbygger ønsker å prøve gyldigheten av dette rekkefølgekravet, som er nevnt i referatet fra drøftingsmøtet med fylkesmannen 12.01.2022. Det er i utbyggers interesse å følge reguleringsplanen slik den er godkjent med gitte rekkefølgekrav og få utbyggingsavtalen vedtatt slik at dette ikke medfører forsinkelser i utbyggingsprosessen. Utbygger stiller seg derfor uforstående til at dette blir problematisert av Kristiansand kommune i forbindelse med høring av utbyggingsavtalen.

By- og stedsutviklingsdirektørens kommentar: Tilbakemelding fra Statsforvalteren og utbygger er vurdert av administrasjonen. Det vurderes nå at den tidligere usikkerheten omkring lovlighet/lovlighetsprøving av rekkefølgekravet til shuttlebuss/tilslutnings buss er tilfredsstillende løst/sikret. Dette bekreftes ytterligere ved tilslutning fra begge parter (Utbygger og Kristiansand kommune), til forliksavtale om ikke fremtidig å prøve lovlighetene av nevnte rekkefølgekrav.

Agder Fylkeskommune:

Viser til oversendelse datert 14.12.2021.

Det er i hovedsak utbyggingsavtalens pkt 4.7 tilslutningsbuss og pkt.7.2 garanti for shuttlebuss som berører deres interesser.

Fylkeskommunen har vurdert innholdet og har ingen merknader til avtalen.

Kommentar fra utbygger: ok.

By- og stedsutviklingsdirektørens kommentar: Tas til orientering

Avfall Sør:

Avfall Sør antar at de regulerte arealene for avfallspunkter blir definert som kommunal grunn. Avfall sør vil også presisere at de nedgravde avfallscontainerne overtas av Avfall Sør, og investeringen inngår ikke i en avtale om justeringsrett.

Kommentar fra utbygger: Avfallskonteinerne overtas av Avfall Sør, men det garanteres for innkjøpssum for konteinerne i avtalen etter innspill fra Kristiansand kommune.

By- og stedsutviklingsdirektørens kommentar: Områdene for renovasjon er regulert offentlig og vil bli overtatt av Kristiansand kommune.

Statens vegvesen:

Har ikke merknader til utbyggingsavtalen.

Kommentar fra utbygger: ok

By- og stedsutviklingsdirektørens kommentar: Tas til orientering

Innspillene i sin helhet ligger vedlagt saken.

Det har i høringsperioden vært møte mellom Kristiansand kommune, Statsforvalteren i Agder og Agder fylkeskommune den 12.01.2022.

Møte ble gjennomført for å belyse problemstillingene jfr. vedtak til offentlig ettersyn i nærings- og eierkapsutvalget 14.12.2021

Tilbakemelding på disse forholdene er gitt i innspillene til avtaleforslaget. Referat fra møte 12.01.2022 følger saken.

Forliksavtale

Utbygger har etter høringsperioden tilbudt kommunen en forliksavtale hvor Hamrevannåsen AS fraskriver seg retten til å fremme krav knyttet til rekkefølgekravet *Før det gis rammetillatelse. Eller tillatelse iht. ett-trinnsøknad, skal det etableres tilslutningsbuss til eksisterende kollektivtilbud til/fra sentralt kryss i byggeområde 1A/1B* og bestemmelsene i utbyggingsavtalen som knytter seg til oppfyllelsen av dette kravet.

Administrasjonen har vurdert avtalen og gitt sin tilslutning til inngåelse av denne forliksavtalen.

Avtalen ligger vedlagt saken og vil underskrives etter eventuelt vedtak av utbyggingsavtalen i Formannskapet.

Vurdering

Administrasjonens vurdering er at det kan stilles spørsmål til bestemmelsen slik den er utformet, ref. kommuneadvokatens og statsforvalterens vurdering. Det ansees likevel vesentlig for at en skal ha en gyldig plan at bestemmelsen kan ivaretas og følges opp. Det legges også vekt på at det må være ett gjensidig tillitsforhold mellom parter i de forslag og rammer som avtales for planlegging og gjennomføring av en utbygging.

Det påpekes også som ett sentralt moment at det er utbygger selv som har fremmet forslag til bestemmelse, dette for å få til en vedtatt plan for området.

Utbyggers tilbakemelding på høringsuttalelser og forslag til forliksavtale, sikrer partenes forståelse hvordan utbyggingen skal planlegges og gjennomføres. Partene ønsker å

fastholde vedtatt plan og bestemmelser. Det underlaget som nå er utarbeidet vurderes å ivareta disse forholdene på en så god måte som mulig, gitt forutsetningene.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

By- og stedsutviklingsdirektøren anbefaler inngåelse av forslag til utbyggingsavtale og forliksavtale som omfatter området Hamrevann delfelt 1A og 1B.

Sak 26/22: Boliger for alle - boligsosiale hensyn i reguleringsarbeidet

Vedlegg

Vedtak NÆR, 25012022, Sak 5/22, Boliger for alle - boligsosiale hensyn i reguleringsarbeidet

Vedtak BYSTED, 10022022, Sak 37/22, Boliger for alle - boligsosiale hensyn i reguleringsarbeidet

Vedtak HELSEUTV, 18012022, Sak 3/22, Boliger for alle - boligsosiale hensyn i reguleringsarbeidet

Dato 8. juli 2021
Saksnr.: 2021020867-6
Saksbehandler Eirik Heddeland Martens
Godkjent av Venke Moe
Brede Skaalerud
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Helseutvalget
Nærings- og eierskapsutvalget
By- og stedsutviklingsutvalget
Formannskapet

Møtedato

18.01.2022
25.01.2022
10.02.2022
02.03.2022

Boliger for alle - boligsosiale hensyn i reguleringsarbeidet

Forslag til vedtak

[Formannskapet tar saken til orientering](#)

Sammendrag

I forbindelse med sak *Boliger for alle* som ble behandlet i Helseutvalget, Næring og eierskapsutvalget og Formannskapet våren 2021, lød et av vedtakspunktene:

Kommunen må i større grad legge til rette for at det er enklere for alle å komme inn på boligmarkedet, og at boområder har god aldersblanding og sikrer gode levevilkår for alle, uavhengig av livssituasjon. Alle utbyggingsplaner av en viss størrelse bør derfor ha krav til varierte boligstørrelser og typer av bolig. Administrasjonen bes derfor om å fremme en sak med forslag til retningslinjer for hvordan boligsosiale hensyn i økt grad kan sikres i reguleringsarbeidet i Kristiansand kommune.

Denne saken er et svar på vedtakspunktet.

Boligsosiale hensyn i byplanleggingen og arealutviklingen ligger allerede forankret i kommuneplanens samfunnsdel og planprogrammet for kommuneplanens arealdel. Boligsosiale hensyn vil bli videre utredet i forbindelse med kommuneplanens arealdel, og det vil bli dannet politikk for den videre oppfølgingen av dette både i reguleringsarbeidet og kommunens øvrige virkemidler.

Kommunen har begrensede muligheter for å styre at alle kommer inn på boligmarkedet og utjevne sosiale forskjeller gjennom reguleringsplanene som vedtas. De viktigste virkemidlene ligger i helheten av virkemidler kommunen rår over og det å benytte flere virkemidler sammen. Mye av det vi kan styre i reguleringsplaner gjøres allerede i dag. Ivaretagelse av boligsosiale hensyn må primært forbedres ytterligere med andre

virkemidler enn bruk av plan- og bygningsloven. Forbedrede rutiner for ivaretagelse av boligsosiale hensyn i reguleringsplanen vil være et lite bidrag, men de viktige grepene må løses på annen måte. Det er derfor hensiktsmessig å utarbeide retningslinjer for hvordan boligsosiale hensyn i økt grad kan sikres i reguleringsarbeidet når prinsippene for å ivareta boligsosiale hensyn er fastlagt og vedtatt i kommuneplanens arealdel.

Administrasjonen anbefaler at vedtaket primært følges opp gjennom utarbeidelse av kommuneplanens arealdel og etablering av overordnet politikk for boligsosiale hensyn.

I påvente av rullering av kommuneplanens arealdel foreslås det som en oppfølging av vedtaket at det legges inn i dagens retningslinjer at sammensetning av boligtype skal omtales i planbeskrivelsen til reguleringsplanen, og det skal rettes et økt fokus mot å fastsette boligstørrelser i planer.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I forbindelse med behandling av utbyggingsprogrammet i 2020 ble det etterspurt ordninger for å hjelpe flere inn på boligmarkedet. Dette resulterte i sak *Boliger for alle* som ble behandlet i Helseutvalget, Næring og eierskapsutvalget og Formannskapet våren 2021. Den saken omtalte behovet for virkemidler og aktuelle virkemidler for boligmarkedet i Kristiansand. Gjennom kommuneplanens arealdel vil det bli laget overordnet politikk for hvordan Kristiansand kommune skal bidra til at flere kommer inn på boligmarkedet og geografisk utjevning av klasseskiller.

Denne saken er oppfølging av ett av vedtakspunkt i sak *Boliger for alle*, sak 89/20, vedtatt i Formannskapet 10. juni 2021 som lød:

Kommunen må i større grad legge til rette for at det er enklere for alle å komme inn på boligmarkedet, og at boområder har god aldersblanding og sikrer gode levevilkår for alle, uavhengig av livssituasjon.

Alle utbyggingsplaner av en viss størrelse bør derfor ha krav til varierte boligstørrelser og typer av bolig.

Administrasjonen bes derfor om å fremme en sak med forslag til retningslinjer for hvordan boligsosiale hensyn i økt grad kan sikres i reguleringsarbeidet i Kristiansand kommune.

Første del av vedtakspunktet følges opp i kommuneplanens arealdel. Denne saken omhandler siste ledd, hvor administrasjonen blir bedt om å fremme en egen sak knyttet til reguleringsarbeidet. By- og stedsutviklingsutvalget har dette ansvarsområdet og saken behandles derfor der. Saken går til orientering i Helseutvalget og Næring og eierskapsutvalget av hensyn til at vedtaket opprinnelig ble fremmet der.

Innledning

Denne saken omtaler hvordan boligsosiale hensyn i økt grad kan sikres i reguleringsarbeidet.

Kommunenes reelle påvirkningsmulighet for å få alle inn på boligmarkedet har blitt vesentlig mer begrenset etter midten av 1980-tallet da det ble utført store endringer i norsk boligpolitikk. Selv om kommunenes virkemidler kan ha begrenset effekt, så er spekteret av virkemidler rimelig bredt.

De viktigste virkemidlene kommunene har fremkommer av saken «Boliger for alle». Der fremkommer det at det er; kommunen som aktørrolle – kommunen som utbygger av områder og prosjekter, kommunen som tilrettelegger av infrastruktur, bruk av utpekingsrett i utbyggingsavtaler, føringer i reguleringsplaner, kommunen som tjenesteyter i form av kommunale boliger, samt ulike ordninger som startlån, leie til eie - ordninger og ordninger i regi av husbanken.

Reguleringsplaner som virkemiddel er således bare et av mange virkemidler, og har alene begrenset virkning på å utjevne sosial ulikhet og lette inngangen til boligmarkedet. Dette fordi det vesentlige av boligproduksjonen skjer i privat regi og boligprisene er markedsstyrt. Kommunene mangler også virkemidler i dagens lovverk til å kunne regulere boligsosiale ordninger som vi for eksempel finner i blant annet Sverige og Danmark (f.eks allmenne boliger).

I reguleringsplan kan kommunen styre boligtyper (enebolig, rekkehus, leiligheter), boligstørrelser, krav til tilgjengelig boenhet (universell utforming) og gjennom bestemmelser sette krav til utforming av områder og fellesarealer. I dag styrer vi boligtyper i alle reguleringsplaner. I de fleste planer styrer vi også boligstørrelser.

Forankring i kommuneplanen

Kommuneplanens samfunnsdel

Det ligger overordnede føringer i kommuneplanens samfunnsdel for økt boligsosiale hensyn i byplanleggingen.

I kommuneplanens samfunnsdel er det tre satsingsområder som skal ha ekstra oppmerksomhet og ressurser i planperioden:

- Attraktiv og miljøvennlig
 - foregangskommune på grønn omstilling
- **Inkluderende og mangfoldig**
 - **med små levekårsforskjeller og god livskvalitet for alle**
- Skapende og kompetent
 - regionhovedstad og drivkraft i regionen

Et av satsningsområdene i samfunnsdelen er Inkluderende og mangfoldig. En av målsettingene er Kristiansand er en helsefremmende by med reduserte levekårsforskjeller, hvor et av underpunktene er: Bruke boligpolitikken til å redusere geografiske levekårsforskjeller og utvikle et variert og rimelig boligtilbud i hele kommunen.:

Dette er videre fulgt opp i Overordnede strategier for arealplanlegging i Kristiansand kommune pkt. 5:

5. Utvikle boområder med varierte boligtyper og strukturer som ivaretar mangfoldet i befolkningen.

Kilde: Sterkere sammen-Kristiansand mot 2030 s. 17.

Kommuneplanens arealdel

Det er vedtatt planprogram for kommuneplanens arealdel; Planprogram datert 20.04.2021, fastsatt i bystyret 26.05.2021 Kommuneplan for Kristiansand Areal del 2022–2033. I kommuneplanens arealdel legges det føringer for arealdelens betydning for reguleringsplaner og byggesaker:

Arealdelen er bindende for reguleringsplanlegging og byggesaksbehandling. Detaljeringsnivå i plankart og bestemmelser avklares i planprosessen. Arealdelen skal også gi tydelige føringer for andre arealrelevante strategier, planer og normaler.

Planprogram for kommuneplanens arealdel følger opp samfunnsdelen med tanke på boligsosiale forhold i punkt 5 i overordnede strategier for arealplanlegging i Kristiansand kommune:

Punkt 5: Utvikle boområder med varierte boligtyper og strukturer som ivaretar mangfoldet i befolkningen.

Boligsosiale behov, reduksjon av geografiske levekårsforskjeller, og mangfoldige og inkluderende bomiljøer er også temaer som vil påvirke hvor og hvordan boliger bør utvikles.

Planarbeidet vil undersøke hvordan kommunen gjennom arealpolitikken kan bidra til å redusere geografiske levekårsforskjeller, sikre boliger for enkelte grupper, og tilrettelegge for innovative boformer som ivaretar mangfoldet i befolkningen.

I planprogrammet er det listet opp utredningsbehov og avklaringer, hvor ett av punktene er:

Avklare hvordan kommunen gjennom arealpolitikken kan bidra til å redusere geografiske levekårsforskjeller og styrke mangfoldet i alle kommunens boligområder.

På grunnlag av kommuneplanens samfunnsdel og planprogrammet for arealdelen vil det gjennom arbeidet med kommuneplanens arealdel bli avklart hvordan kommunen skal arbeide og hensynte boligsosiale forhold i boligpolitikken og arealpolitikken.

Oppfølging

Gjennom arbeidet med kommuneplanens arealdel skal det utarbeides virkemidler for sosial bærekraft i byutviklingen. Administrasjonen må i kommuneplanens arealdel lage tydelige retningslinjer for hvordan dette skal følges opp i praksis i byutviklingen, aktørrollen, boligpolitikken og reguleringsarbeidet. Når kommuneplanens arealdel behandles, må politikerne sørge for å støtte opp om sosial bærekraft og virkemidler for å oppnå dette.

Oppfølging i reguleringsarbeidet

Dagens praksis

I forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplaner til boligformål gjøres det i dag en vurdering av boligtypesammensetningen i nærområdet til planområdet, for å klarlegge hvordan reguleringsplanen svarer ut behovet for boliger. Dette blir omtalt i saksframlegget ved politisk behandling av reguleringsplanen.

Det er samarbeid mellom By- og stedsutvikling og Helse og mestring i reguleringsarbeidet, slik at eventuelle behov for kommunale boliger i et område blir avklart i reguleringsprosessen og kan bli regulert inn. Vi har retningslinjer og sjekklister for oppstartsmøte der slike behov gjennomgås, ikke ulikt en del andre norske kommuner f.eks Sandnes kommune.

I reguleringsplanene fastsettes alltid boligtyper. Ved større feltutbygginger har områdene varierte boligtyper og størrelser (leiligheter, rekkehus, tett-lav, småhus og eneboliger). Kommuneplanen har en retningslinje om at kommunen skal regulere boligtyper som er underrepresentert i bydelen. Dette ligger blant annet til grunn for valg av boligtype i reguleringsplaner.

Boligstørrelse styres også i mange reguleringsplaner, enten direkte ved angivelse av størrelse, men også indirekte gjennom styring av antall boenheter og utnyttelsesgrad (m² bebyggt areal)

Utarbeidelse av retningslinjer knyttet til reguleringsplaner

Når kommuneplanens arealdel er vedtatt, med føringer for ivaretagelse av boligsosiale hensyn, vil administrasjonen revidere rutinene for hvordan dette vurderes og ivaretas i reguleringsplaner. Dette innarbeides i planavdelingens rutiner og maler for utarbeidelse av reguleringsplaner.

Justering av rutiner for reguleringsplaner i påvente av kommuneplanen

I påvente av oppfølging av temaet i kommuneplanens arealdel skal det i alle nye reguleringsplaner gjøres vurdering av boligtypesammensetningen i området for reguleringsplanen. I dag nevnes dette i saksframlegget til politisk behandling. Dette kan med fordel forsterkes ved at det også vurderes og omtales i planbeskrivelsen. Regulant må da hente inn nødvendige data om boligtypesammensetning, og omtale dette i planbeskrivelsen. Regulant må redegjøre for hvordan den planlagte boligtypesammensetning følger opp føringene som ligger i kommuneplanens samfunnsdel for Kristiansand.

Dette foreslås nå lagt inn i kommunens mal for utarbeidelse av reguleringsplaner/planbeskrivelse.

Kommunen kan med fordel i enda større grad enn i dag styre boligstørrelsen i reguleringsplaner. Dette kan sikre et mer variert boligtilbud.

Oppfølging i utbyggingsavtaler

Utbyggingsprogram

Når retningslinjer for boligsosiale hensyn foreligger i kommuneplanens arealdel, vil utbyggingsprogrammet følge dette ytterligere opp med en presisering for hvordan dette kan følges opp i utbyggingsavtaler. Utbyggingsprogrammet er underlagsdokument for inngåelse av utbyggingsavtaler.

Dagens praksis

I dagens gjeldende politikk ligger det at kommunen har forkjøpsrett til 10% av boligene/tomtene i et område ved inngåelse av utbyggingsavtale. Helse- og mestring/Boligselskapet og Eiendom blir forespurt om det er ønskelig å benytte denne forkjøpsretten ved inngåelse av utbyggingsavtale.

Mulige virkemidler i utbyggingsavtale

I utbyggingsavtaler kan det avtales forhold som følger opp reguleringsplanen, eller som ligger utenfor det som kan styres i en reguleringsplan. I utbyggingsavtaler åpnes det for at avtalen kan fastsette fordeling av boligtyper og leilighetsstørrelser og sikring av minstestørrelse. Det kan også stilles krav til bygningers utforming (eks. krav til tilgjengelighet og kvalitet) og krav til lokalisering og utforming av bygninger som skal bygges for eller tilpasses eldre, ulike typer funksjonshemning osv. I tillegg kan det stilles vilkår om særskilte kvaliteter ved bebyggelsen (eks. til miljømessige aspekter av byggene).

Bruk av virkemidlene bør imidlertid varsles overfor utbygger så tidlig som mulig, slik at utbyggerne har forutsigbarhet i gjennomføring av utbyggingene.

Dersom kravene i en utbyggingsavtale blir for omfattende er det påregnelig at flere vil bygge ut uten å inngå utbyggingsavtale, så dette må balanseres.

Vurderinger som skal gjøres kan legges inn som standardpunkt i utbyggingsavtalene, slik at dette blir vurdert i hver avtale ved innledende forhandlinger.

Klima- og miljøkonsekvenser

Forslaget vurderes til å ikke har vesentlige konsekvenser for klima- og miljø.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Boligsosiale hensyn i byplanleggingen og arealutviklingen ligger allerede forankret i kommuneplanens samfunnsdel og planprogrammet for kommuneplanens arealdel. Boligsosiale hensyn vil bli videre utredet i forbindelse med kommuneplanens arealdel, og det vil bli dannet politikk for den videre oppfølgingen av dette både i reguleringsarbeidet og kommunens øvrige virkemidler. Kommunen har begrensede muligheter for å styre at alle kommer inn på boligmarkedet og utjevne sosiale forskjeller gjennom reguleringsplanene som vedtas. De viktigste virkemidlene ligger i helheten av virkemidler kommunen rår over og det å benytte flere virkemidler sammen. Mye av det vi kan styre i reguleringsplaner gjøres allerede i dag. Ivaretagelse av boligsosiale hensyn må primært forbedres ytterligere med andre virkemidler enn bruk av plan- og bygningsloven. Forbedrede rutiner for ivaretagelse av boligsosiale hensyn i reguleringsplanen vil være et lite bidrag, men de viktige grepene må løses på annen måte. Det er derfor

hensiktsmessig å utarbeide retningslinjer for hvordan boligsosiale hensyn i økt grad kan sikres i reguleringsarbeidet når prinsippene for å ivareta boligsosiale hensyn er fastlagt i arealdelen og retningslinjer i kommuneplanen er vedtatt.

Administrasjonen følger derfor opp vedtaket primært gjennom utarbeidelse av kommuneplanens arealdel og etablering av overordnet politikk for boligsosiale hensyn. Politikken i kommuneplanens arealdel vil deretter videre bli fulgt opp i reguleringsplaner, utbyggingsprogram og utbyggingsavtaler.

I påvente av nytt forslag til kommuneplanens arealdel foreslås det som en oppfølging av vedtaket at det legges inn i dagens retningslinjer at boligtypesammensetning skal omtales i planbeskrivelsen til reguleringsplanen, og det skal rettes et økt fokus mot å fastsette boligstørrelser i planer.

Eirik Heddeland Martens, 17.11.2021

Sak 27/22: Rullering av handlingsplan til Strategisk næringsplan

Vedlegg

Vedtak NÆR, 01022022, Sak 7/22, Rullering av handlingsplan til Strategisk næringsplan

Vedtak NÆR, 15022022, Sak 12/22, Rullering av handlingsplan til Strategisk næringsplan

Handlingsplan 14.02.22

Handlingsplan til strategisk næringsplan for Kristiansand kommune 2021-2024

Vedlegg til handlingsplan til Strategisk næringsplan for Kristiansand kommune 2021-2024

Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen

Møteplan involvering av næringslivet

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2020098980
Saksbehandler Tina Norheim Abrahamsen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nærings- og eierskapsutvalget	01.02.2022	7/22
2 Nærings- og eierskapsutvalget	15.02.2022	12/22
3 Formannskapet	02.03.2022	27/22

RULLERING AV HANDLINGSPLAN TIL STRATEGISK NÆRINGSPLAN

FORMANNSKAPET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 02.03.2022 SAK 27/22

Formannskapets vedtak:

1. Formannskapet vedtar forslag til Kristiansand kommunes handlingsplan for Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen, med tillegg av endringer vedtatt i formannskapet
(Enst.)
2. Tiltak: Delmål 2.1 nytt punkt: Basestasjon Havvind Kristiansand
Beskrivelse: Utarbeide konkret prospekt og jobbe aktivt for at Kristiansand Havn skal bli foretrukket som lokasjon for en basestasjon for Havvind
Nivå: Kristiansand
Ansvar: Kristiansand kommune, Biz region KRS, Kristiansand Havn
Gjennomføring: 2022 Referanse: Vedtak i Næring- og eierskapsutvalget
(14/1)
3. Tiltak: Delmål 2.2 nytt punkt: Klimasmart Landbruk for å posisjonere Kristiansand som lokalmat kommunen i Agder
Beskrivelse: Sette i gang prosessen med å få landbruket til å bli med i Klimasmart landbruk og synliggjøre og markedsføre tilbudet.
Nivå: Kristiansand
Ansvar: Biz region KRS, Kommunens Landbruksavdeling
Samarbeidspartner: Bondelaget og markedsaktørene
Gjennomføring: 2022 Referanse: Vedtak i HP 2022-25
(13/2)
4. Tiltak: Delmål 2.2.7 inkluderes eller nytt punkt: Bærekraftsløftet – beslutningsplan for å nå klima/utslippsmålene
Beskrivelse: Konkret plan for å samarbeide med næringslivet om å nå kommunens klima/utslippsmål
Nivå: Kristiansand
Ansvar: Kristiansand kommune klimaavdelingen sammen med Biz Krs

Samarbeidspartner: Næringslivet, NiKR, klyngene, NHO, LO
Gjennomføring: 2022 Referanse: Følge opp tidligere vedtak
(12/3)

5. Tiltak: Delmål 3.2.nytt punkt 3.2.2: Kristiansand skal være en pådriver mot Arendal og Morrow-etableringen for å være i posisjon til å tilby supplerende næringsarealer og kompetanse til batterifabrikken og utviklingen av denne.
Beskrivelse: Ta initiativ både alene og i samarbeid med andre kommuner for å tilby attraktive næringsarealer i Kristiansandsområdet til supplerende næringer til Morrow-etableringen. Kartlegge behov for kompetanse og kompetansetilbudet i Kristiansandsregionen
Nivå: Kristiansand
Ansvar: Biz Krs, Andre samarbeids kommuner?
Kompetanse: UiA, NHO, LO, klyngene, NiKR
Gjennomføring: 2022

(Enst.)

6. Tiltak: Delmål 3.2.2, tillegg: Pådriver for å klargjøre infrastruktur for næringsarealene
Ansvar: Kristiansand
Samarbeidspartner: Kristiansand kommune, KNAS, Biz Krs
Gjennomføring: 2022

(Enst.)

7. Tiltak: Delmål 3.2.3, tillegg: Kartlegge, konkretisere og synliggjøre regionens næringsområder
Ansvar: Kristiansand
Samarbeidspartner: Kristiansand kommune, KNAS, Biz Krs
Gjennomføring: 2022

(Enst.)

8. Oppfølging av planen
Tiltak: Delmål 5.1: Utarbeide en milepælsplan for oppfølging av planen
Beskrivelse: Det utarbeides en milepælsplan for arbeid med ny Strategisk Næringsplan som beskriver tidslinje, hvem skal involveres når
Ansvar: Region Kristiansand
Samarbeidspartner: Bredt samarbeid med kommunale virksomheter og selskaper, UiA, næringslivets organisasjoner, kommunale og regionale utviklingsaktører, virkemiddelapparatet og regionens næringsliv
Gjennomføring: 2022

(Enst.)

9. Formannskapet ser behov for å igangsette prosessen med å lage en ny og oppdatert Strategisk næringsplan, som sikrer raskere fortgang i den omstillingen som klimaendringene krever. Kristiansand kommune vil ta initiativ opp mot samarbeidskommunene i Region Kristiansand for å få dette arbeidet raskt i gang.

(Enst.)

10. Forslag til nye punkter som bør inn i handlingsplanen:

- a) Under kompetanse
Under mål 1.3 Videreutvikle kommunen som attraktiv arbeidsgiver og utvikle kompetanse.
1.3.5 Tiltak: Arbeide mer aktivt for å få flere lærlinger inn i fast og full stilling etter endt læretid
Mål: Sikre at nyutdannede fagarbeidere blir værende i yrket de har utdannet seg til

(Enst.)

- b) 2.6.6 Under innovasjon
Tiltak: Samarbeide med omkringliggende kommuner om krav til fornybar energiproduksjon i store byggeprosjekter
Mål: Bidra til økt kraftproduksjon og sikre flere arbeidsplasser og kompetanseutvikling knyttet til montering av solceller og annen fornybar energi
(12/3)
- c) Forslag til endringer i punkter som allerede ligger i planen
Tillegg i pkt 3.2.1 under samarbeidspartnere: Legg til Eyde-nettverket.
(Enst.)
11. Nytt underpunkt under 2.1:
Tiltak: Utvikle reparatørbransjen i regionen ved å samle aktører og etablere Norges første nettverk for reparatørbedrifter.
Mål: Styrke antall arbeidsplasser og omsetting innenfor reparasjon og gjenbruk
Ansvar: Business Region Kristiansand og kommunens innkjøpsavdeling
Samarbeidspartnere: Næringsforeninga, Håndverkerforeninga mfl.
(14/1)
12. I punkt 2.1.5: «Utforske muligheter innenfor bærekraftig sjørelatert næring»
Endres til: «Utforske muligheter innenfor bærekraftig sjørelatert næring som ivaretar natur og reiseliv».
(12/3)
13. Det rapporteres årlig til formannskapet på fremdrift og måloppnåelse av handlingsplanen
(Enst.)
14. Nytt pkt.3.6.3
Tiltak: Utvikle levende bydelssentra
Beskrivelse: Synliggjøre bydelssentrene som attraktive steder for etablering.
Ansvar: Kristiansand kommune i samarbeid med lokale næringsforeninger.
(Enst.)
15. Nytt punkt under 2.2:
Tilrettelegge for bærekraftig jordbruk, skogbruk og fiske for å sikre størst mulig grad av selvforsyning.
(Enst.)

Forslag:

Høyre fremmet følgende forslag:

- «1. Tiltak: Delmål 2.1 nytt punkt: Basestasjon Havvind Kristiansand
Beskrivelse: Utarbeide konkret prospekt og jobbe aktivt for at Kristiansand Havn skal bli foretrukket som lokasjon for en basestasjon for Havvind
Nivå: Kristiansand
Ansvar: Kristiansand kommune, Biz region KRS, Kristiansand Havn
Gjennomføring: 2022
Referanse: Vedtak i Næring- og eierskapsutvalget
2. Tiltak: Delmål 2.2 nytt punkt: Klimasmart Landbruk for å posisjonere Kristiansand som lokalmat kommunen i Agder
Beskrivelse: Sette i gang prosessen med å få landbruket til å bli med i Klimasmart landbruk og synliggjøre og markedsføre tilbudet.
Nivå: Kristiansand
Ansvar: Biz region KRS, Kommunens Landbruksavdeling
Samarbeidspartner: Bondelaget og markedsaktørene
Gjennomføring: 2022
Referanse: Vedtak i HP 2022-25

3. Tiltak: Delmål 2.2.7 inkluderes eller nytt punkt: Bærekraftsløftet – beslutningsplan for å nå klima/utslippsmålene
Beskrivelse: Konkret plan for å samarbeide med næringslivet om å nå kommunens klima/utslippsmål
Nivå: Kristiansand
Ansvar: Kristiansand kommune klimaavdelingen sammen med Biz Krs
Samarbeidspartner: Næringslivet, NiKR, klyngene, NHO, LO
Gjennomføring: 2022
Referanse: Følge opp tidligere vedtak
4. Tiltak: Delmål 3.2.nytt punkt 3.2.2: Kristiansand skal være en pådriver mot Arendal og Morrow-etableringen for å være i posisjon til å tilby supplerende næringsarealer og kompetanse til batterifabrikken og utviklingen av denne.
Beskrivelse: Ta initiativ både alene og i samarbeid med andre kommuner for å tilby attraktive næringsarealer i Kristiansandsområdet til supplerende næringer til Morrow-etableringen. Kartlegge behov for kompetanse og kompetansetilbudet i Kristiansandsregionen
Nivå: Kristiansand
Ansvar: Biz Krs, Andre samarbeids kommuner?
Kompetanse: UiA, NHO, LO, klyngene, NiKR
Gjennomføring: 2022
5. Tiltak: Delmål 3.2.2, tillegg: Pådriver for å klargjøre infrastruktur for næringsarealene
Ansvar: Kristiansand
Samarbeidspartner: Kristiansand kommune, KNAS, Biz Krs
Gjennomføring: 2022
6. Tiltak: Delmål 3.2.3, tillegg: Kartlegge, konkretisere og synliggjøre regionens næringsområder
Ansvar: Kristiansand
Samarbeidspartner: Kristiansand kommune, KNAS, Biz Krs
Gjennomføring: 2022
7. Oppfølging av planen
Tiltak: Delmål 5.1: Utarbeide en milepælsplan for oppfølging av planen
Beskrivelse: Det utarbeides en milepælsplan for arbeid med ny Strategisk Næringsplan som beskriver tidslinje, hvem skal involveres når
Ansvar: Region Kristiansand
Samarbeidspartner: Bredt samarbeid med kommunale virksomheter og selskaper, UiA, næringslivets organisasjoner, kommunale og regionale utviklingsaktører, virkemiddelapparatet og regionens næringsliv
Gjennomføring: 2022»

SV fremmet følgende forslag:

- «1. Formannskapet vedtar forslag til Kristiansand kommunes handlingsplan for Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen, med tillegg av endringene vedtatt i Formannskapet.
2. Formannskapet ser behov for å igangsette prosessen med å lage en ny og oppdatert Strategisk næringsplan, som sikrer raskere fortgang i den omstillingen som klimaendringene krever. Kristiansand kommune vil ta initiativ opp mot samarbeidskommunene i Region Kristiansand for å få dette arbeidet raskt i gang.
3. Forslag til nye punkter som bør inn i handlingsplanen:
Under kompetanse
Under mål 1.3 Videreutvikle kommunen som attraktiv arbeidsgiver og utvikle kompetanse. To nye punkter:
 - a) 1.3.5 Tiltak: Arbeide mer aktivt for å få flere lærlinger inn i fast og full stilling etter endt læretid
Mål: Sikre at nyutdannede fagarbeidere blir værende i yrket de har utdannet seg til
 - b) 1.3.6 Tiltak: Ansette mer i tråd med kommunens reelle behov for arbeidskraft, redusere bruken av vikarer og gjøre kommunen

- uavhengig av private vikarbyrå
- Mål: Gjøre kommunen til en mer attraktiv arbeidsgiver og sikre langsiktig kompetanse
- c) 2.6.6 Under innovasjon
Tiltak: Samarbeide med omkringliggende kommuner om krav til fornybar energiproduksjon i store byggeprosjekter
Mål: Bidra til økt kraftproduksjon og sikre flere arbeidsplasser og kompetanseutvikling knyttet til montering av solceller og annen fornybar energi
- d) 4.2.3 Under Internasjonal konkurranseevne
Tiltak: Jobbe for at det tas i bruk klimaklassifisering for solceller
Mål: Fremme konkurranseevnen til solcellene som produseres i Kristiansands-regionen og fremme mest mulig klimavennlig produksjon
- e) Forslag til endringer i punkter som allerede ligger i planen
Tillegg i pkt 3.2.1 under samarbeidspartnere: Legg til Eye-nettverket.»

MDG fremmet følgende forslag:

- «1a Under 2.1 innovasjon, tilrettelegge for bedriftsnettverk og klynger:
Eksisterende punkt 2.1.2 om e-handel strykes.
- 1b Nytt underpunkt under 2.1:
Tiltak: Utvikle reparatørbransjen i regionen ved å samle aktører og etablere Norges første nettverk for reparatørbedrifter.
Mål: Styrke antall arbeidsplasser og omsetting innenfor reparasjon og gjenbruk
Ansvar: Business Region Kristiansand og kommunens innkjøpsavdeling
Samarbeidspartnere: Næringsforeninga, Håndverkerforeninga mfl.
2. I punkt 2.1.5: «Utforske muligheter innenfor bærekraftig sjørelatert næring»
Endres til: «Utforske muligheter innenfor bærekraftig sjørelatert næring som ivaretar natur og reiseliv».
3. 2.2.3: «videreutvikle bærekraftige og miljøvennlige havner med redusert klimagassutslipp»
Endres til: «Skape bærekraftige og miljøvennlige havner uten klimagassutslipp»
4. 3.4: Legge til: «Satsing på kortreiste turister og/eller lengre opphold. Turismesatsingen innebærer ikke satsing på fossil flytrafikk.»
5. Punkt 4.2.1 og 4.2.2: Stryk»

TVP fremmet følgende forslag:

- «1. Formannskapet vedtar forslag til Kristiansand kommunes handlingsplan for Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen med tillegg av endringene vedtatt i Formannskapet.
2. Det rapporteres årlig til formannskapet på fremdrift og måloppnåelse av handlingsplanen
3. Før kommunen igangsetter nye prosjekter i tråd med handlingsplanen avklares rollefordeling og ansvar mellom partene som er ansvarlige deltakere.
4. Kristiansand kommune skal ikke leie ut prosjektledere som deltar i politisk påvirkning av rammebetingelser overfor egen kommune.
5. Nytt pkt.3.6.3
Tiltak: Utvikle levende bydelssentra
Beskrivelse: Synliggjøre bydelssentrene som attraktive steder for etablering.
Ansvar: Kristiansand kommune i samarbeid med lokale næringsforeninger.

SP/MDG/SV fremmet følgende forslag:

- «Nytt punkt under 2.2:
Tilrettelegge for bærekraftig jordbruk, skogbruk og fiske for å sikre størst mulig grad av selvforsyning.»

Voteringer:

Høyres forslag nr. 1 ble vedtatt med 14 mot 1 stemme (DEM), vedtakets pkt. 2.

Høyres forslag nr. 2 ble vedtatt med 13 mot 2 stemmer (DEM/FRP), vedtakets pkt. 3.

Høyres forslag nr. 3 ble vedtatt med 12 mot 3 stemmer (DEM/FRP/Roy Fardal, Uavh.), vedtakets pkt. 4.

Høyres forslag nr. 4 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 5.

Høyres forslag nr. 5 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 6.

Høyres forslag nr. 6 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 7.

Høyres forslag nr. 7 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 8.

SV sitt forslag nr. 1 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 1.

SV sitt forslag nr. 2 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 9.

SV sitt forslag nr. 3a ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 10a.

SV sitt forslag nr. 3b falt med 9 mot 6 stemmer (AP/MDG/SV/SP).

SV sitt forslag nr. 3c ble vedtatt med 12 mot 3 stemmer (DEM/FRP/Roy Fardal, Uavh.), vedtakets pkt. 10b.

SV sitt forslag nr. 3d falt med 9 mot 6 stemmer (AP/MDG/SV/TVP).

SV sitt forslag nr. 3e ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 10 c.

MDG sitt forslag nr. 1a falt med 14 mot 1 stemme (MDG).

MDG sitt forslag nr. 1b ble vedtatt med 14 mot 1 stemme (FRP), vedtakets pkt. 11.

MDG sitt forslag nr. 2 ble vedtatt med 12 mot 3 stemmer (H), vedtakets pkt. 12.

MDG sitt forslag nr. 3 falt med 12 mot 3 stemme (MDG/SV).

MDG sitt forslag nr. 4 falt med 12 mot 3 stemme (MDG/SV).

MDG sitt forslag nr. 5 falt med 14 mot 1 stemme (MDG).

TVP sitt forslag nr. 2 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 13.

TVP sitt forslag nr. 3 falt med 10 mot 5 stemmer (DEM/FRP/TVP/SV).

TVP sitt forslag nr. 4 falt med 10 mot 5 stemmer (DEM/FRP/TVP).

TVP sitt forslag nr. 5 ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 14.

SP/MDG/SV sitt forslag ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 15.